CM2-01 Babysitter who Quit - חזרת שכיר יום וקבלן

Bava Metzia 10a

רב חבאמר רב — But surely Rav said: פועל יכול לחזור בו אַפִילוּ בַּחַצִי הַיּוֹם — A worker can withdraw from his employment even in the middle of the working day. אַמֵר לִיה — [Rav Nachman] said to him: ביה הַלא הַדֵּר בֵּיה — As long as [the worker] has not withdrawn, הוא ביֵד בַּעֵל הָבַּיִת הוא — he is "owned" by the employer, and his hand is like the employer's hand. ביה הַדֶּר בֵּיה — However, when [the worker] withdraws from his employment, his action is valid — not because he has not been "owned" until this point, but rather — טַעֲמָא אַחֲרִינָא הוּא דְּכְתִיב — for a different reason; for it is written: "בְנִי-יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים — For the children of Israel are slaves unto Me. עבַדִי הַם — In effect, G-d says, "They are My slaves, ילא עבדים לעבדים – and not slaves to other slaves!" No Jew can be forced to work for someone else against his will.

Bava Metzia 48a

קתָנָהּ לְּסַפְּר מָעֵל — If one gave it [a consecrated coin] to a barber, one is immediately liable for misuse. וְסַפְּר הָא בָּעֵי לְמִמְשֶׁךְ תִּסְפוֹרֶת — And in the case of a barber, [the customer] needs to perform meshichah to the scissors in order to finalize the kinyan.

Tosafos

תם אומר רבינו תם — From here Rabbeinu Tam said דהסופר שהשכיר עצמו — that when a scribe hires himself out, אם משכו קולמוס או תער שלו — if he performed meshichah to the quill or the razor [of the employer] אין יכולין שוב לחזור בהם — they may no longer withdraw. ואם תאמר מאי שנא מפועל דיכול לחזור בו — And if you will ask why is it different from a worker who is able to withdraw from his employment? ויש לומר דפועל דוקא — Youcan answer that it is only a worker who is paid by the hour or day, דכתיב ביה עבדי הם ולא עבדים לעבדים — about whom it is written "They are My slaves, and not slaves to other יכול לחזור בו — is able to withdraw from his employment. ולא קבלו — **But** this does **not** apply to a **contracted employee**, who is paid to finish a certain job, like writing a Torah.

Rama (333:1)

אומנות שעושה בהם מלאכה — Some say that if the employer performed meshichah to the tool with which [the employer] was to do the work אין הבעל הבעל — neither the employer or the worker, if he is contracted, can withdraw. אבל אם הוא שכיר יום — But if he is hired for the day יכול — he may withdraw as will be explained.

שלחן ערוך (שלג, ג) - התחיל הפועל במלאכה וחזר בו בחצי היום חוזר ואפילו קבל כבר דמי שכירות ואין בידו לשלם לבעל הבית יכול לחזור בו והמעות חוב עליו שנאמר כי לי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים.

סמ"ע (שלג, טז) - קבלן אינו כעבד שמלאכת רבו מוטלת עליו לעשות כל היום בלי הפסק, אבל זה גומר מלאכתו שקיבל עליו איזה שעה ביום שירצה וכדרך כל בעל הבית העושה במלאכה שלו למכור ולהתכר בה.

חכמת שלמה - אם שכרו להיות מלמד ב' שעות ביום אבל אם לא פירש לו איזה ב' שעות ביום כיון דביד המלמד לבחור לו איזה ב' שעות שירצה הוי נמי קבלן.

ריטב"א - לא אמרו שפועל יכול לחזור בו אלא בשוכר עצמו באמירה אבל כל שנשתעבד בקנין לטפויי מילתא אתא שלא יוכל לחזור בו.

ש"ך (סקי"ד) - ולפי עניות דעתי נראה ששאר כל הפוסקים שלא חילקו בכך לא סבירא להו הכי וכן נראה לפי עניות דעתי עיקר, וגם מטעמא דלי בני ישראל עבדים ולא עבדים לעבדים משמע דבכל ענין יכול לחזור בו. וכן משמע ממה שכתב הרא"ש... גבי משיכת כלי האומנות דאף על גב דמהני לענין קבלן שנגמר קנין השכירות בכך מכל מקום פועל יכול לחזור... ונראה דגם הריטב"א לא קאמר אלא בקבלן ולענין שאינו יכול לחזור בו בשום ממון.

ערוך השלחן (שלג, יח) - חייטים וסנדלרים שמשתכרים אצלם לשנה או להרבה שנים וידוע שקודם החג הוא עיקר המלאכה וכשמשלמים לפעול בעד חדש באמצע השנה משלמים בעד חדש שקודם החג כפלים, כשיוצאים מהם באמצע הזמן אפילו מחמת אונס צריכים לחשוב שווי כל זמן וזמן לפי מה שהוא המקח מהפועלים, וכן כל כיוצא בזה.

פתחי חושן יא (ח) - ובזמננו שנהוג לשלם חופש שנתי או חופשת חג, או במקום שמשלמים תוספת חג או תוספת אחרת, כשאין מנהג קבוע נראה מסברא שיש לשלם עבור החופש או התוספת לפי החלק היחסי של התקופה שעבד.

חכמת שלמה - מה דקיי"ל דפועל יכול לחזור בו בחצי היום היינו רק אם אינו נשכר לאחר... אבל אם באותו מעמד משכיר עצמו לאחר אם כן סוף סוף עושה עצמו לפועל והוי עבד בזה אינו יכול לחזור מן הראשון.

הגהות האשר"י (ב"מ עז.) - משמע דאפילו קבלן אין בעל הבית יכול לכופו שיעשה לו מלאכתו בעל כרחו אף על גב שכבר התחיל ונתקיים הדבר רק לענין שיהיה ידו על התחתונה. ולעיל פרק הזהב פי' ר"ת בסופר דמושך קולמוס דשוב אינו יכול לחזור בו... ושמא אף על גב שהתחיל במלאכה לא חשיב קנין אלא במשיכת כליו או בקנין סודר.

ש"ך (סק"ד) - אף על גב דאם התחיל במלאכה יכול לחזור בו ויהיה ידו על התחתונה הכא לא מהני אפילו אם ירצה להיות ידו על התחתונה דהתם לא חשיב קנין אבל הכא כיון שמשך הכלי או הקנה בקנין סודר לא מהני שום ממון וצריך לעשות המלאכה אם ירצה הבעל הבית.

> החילוק בין שכיר לקבלן מה הפירוש של שכיר וקבלן הדין של תשלומין השכיר — ערוך השלחן מחלוקת הריטב"א וש"ך אם יש נפקא מינא בקנין אם חזר להיות עבד במקום אחר מה שאין הקבלן יכול לחזור: חילוק בין התחיל לעשה קנין חוזה

Mowing lawn Baby Sitter Worker at Pizza store Contract to finish basement

> שכיר יום יכול לחזור וידו על העליונה קבלן שלא עשה קנין אינו יכול לחזור, והיינו שידו על התחתונה ואם עשה קנין, אז לפי הש"ך כופין אותו לעבוד.